

Cserszegtomaj Nagyközség Polgármestere

„Törvényességi szempontból kifogást nem emelek.”

Bertalanné dr. Gallé Vera
jegyző

Tárgy: 2019. éves belső ellenőrzések összefoglaló jelentése
Előterjesztő: Elekes István polgármester
Készítette: Szabóné Puncsák Enikő igazgatási ügyintéző

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (1) bekezdése alapján a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a költségvetési szerv vezetője köteles gondoskodni.

A belső ellenőrzés 2020. évre vonatkozó munkatervét Cserszegtomaj Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. CLXXXIX. törvény 119. § (5) bekezdése alapján – a 150/2019. (XI.29.) sz. határozatával hagyta jóvá.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) 49. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a költségvetési szerv belső ellenőrzési vezetője felelős az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért.

A Bkr. 49. § (3a) bekezdése alapján a jegyző a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a helyi önkormányzat által alapított költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést - a tárgyévet követően, legkésőbb a zárszámadási rendelet elfogadásáig - a képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra.

A kifejtett jogszabályi rendelkezések alapján az előterjesztés mellékletét képezi a belső ellenőrzés 2019. évi tevékenységének bemutatását tartalmazó 2019. évre vonatkozó éves jelentése.

Cserszegtomaj, 2020. június 23.

Elekes István
Polgármester

Határozati javaslat
...../2020. (VI.30.) számú képviselő-testületi határozat

Cserszegtomaj Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta „**2019. éves belső ellenőrzések összefoglaló jelentése**” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozta.

Cserszegtomaj Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Korm.rendelet 49. § (3a) bekezdése alapján előterjesztett, a 2019. évi belső ellenőrzési tevékenységről szóló éves ellenőrzési, összefoglaló jelentést megtárgyalta és azt elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Elekes István polgármester

CSERSZEGTOMAJ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Összefoglaló Jelentés a 2019. évi belső ellenőrzési tevékenységről

A. Vezetői összefoglaló

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Kormányrendelet (Ber.) 48. §-a alapján, az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével elkészített összefoglaló éves ellenőrzési jelentés készül.

Az összefoglaló éves ellenőrzési jelentés célja:

1. Segíteni kívánja a képviselő-testületet abban, hogy áttekinthesse, értékelhesse az önkormányzat és költségvetési szervei tárgyévi belső ellenőrzési tevékenységét, az ellenőrzési tervek teljesítését, valamint a belső ellenőrzési tevékenység által tett megállapítások hasznosítását.
2. A vezetői felelősség/elszámoltathatóság rendszerének keretein belül a költségvetési szervek vezetői tudatos felelősséget vállalnak a jelentés elkészítéséért, figyelembe véve azt, hogy a beszámolás célja a Kormány tájékoztatása a belső kontrollrendszer működéséről.
3. Cél az átláthatóság biztosítása a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a képviselő testület saját szervezete irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámolók elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

A belső ellenőrzés „megfelelőnek” ítélte meg a 2019. évben ellenőrzött területeket, ugyanis gyakorlatilag minden tekintetben megfelelő belső kontrollal rendelkeznek, és minőségi teljesítményt mutatnak. A vizsgálati megállapítások alapvetően nem jeleznek komolyabb hiányosságot a belső ellenőrzési pontok vagy folyamatok rendszerében. Az ellenőrzési jelentésben közölt megállapítások nem utalnak alapvető gyenge pontokra a szervezeti egységek szintjén alkalmazott irányelvekben és eljárásokban. A vizsgált területeken gyakorlott, hozzáértő munkaerő dolgozik, akik képesek a célkitűzések megvalósítására, a kockázatok megfelelő kezelésére.

A belső ellenőri munkát 2019. évben az alábbi jogszabályok határozták meg:

- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.),
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.),
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. Törvény (Áht.),
- 368/2011. (XII.31.) Kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (Ávr.),

- A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Kormányrendelet (Ber.),
- az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (Áhsz.),
- az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokról szóló 36/2013. (IX. 13.) NGM rendelet (NGM rendelet).

Az önkormányzatnál megteremtették a feltételeket a belső ellenőrzési rendszer működtetésére. A belső ellenőrzés folyamatos működésének eredményeként az önkormányzat gazdálkodásának színvonala jónak értékelhető.

Az önkormányzatnál Ber.-ben előírt határidőkben és formában elkészültek a tervek és beszámolók.

Az ellenőrzés végrehajtását igazoló dokumentumok (megbízólevél, ellenőrzési program, ellenőrzési jelentés) mind az önkormányzatnál, mind pedig a belső ellenőrnél rendelkezésre áll.

Az ellenőrzési jelentések megfeleltek a belső ellenőrzési kézikönyv előírásainak, továbbá a nemzetközi standardoknak és a Ber-nek. A belső ellenőr által tett javaslatok, ajánlások megvalósíthatóak voltak. A jelentésekben érdemi ajánlások és javaslatok születtek, amelyek tekintetében a polgármester, a jegyző és az önkormányzat dolgozói részéről alaki és tartalmi kifogás nem merült fel.

B. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

I. Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése:

1. *A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése*
A képviselő testület által 2018. október 31 -én jóváhagyott 2019. éves belső ellenőrzési munkatervben az alábbi vizsgálatok kerültek meghatározásra:
 - a) A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda és Egységes Óvoda-bölcsőde iratkezelésének felülvizsgálata.
 - b) Az önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal 2018. évi beszámoló mérlegének felülvizsgálata.

Soron kívüli ellenőrzésre az önkormányzatnál 2019. évben nem került sor.

A 2019. éves belső ellenőrzés során a képviselő-testület által jóváhagyott munkatervtől eltérés nem volt, továbbá elmaradt ellenőrzések sem voltak. Év közben a képviselő-testület a 2019. éves belső ellenőrzési munkatervet nem módosította.

Az ellenőrzési tevékenység a jegyző által kiadott megbízólevél és a belső ellenőrzési vezető által készített vizsgálati program alapján került végrehajtásra.

Az ellenőrzésről vizsgálati jelentés készült. Az ellenőrzés megállapításai, a jegyző, az pénzügyi csoportvezető folyamatos tájékoztatása mellett realizáló megbeszéléseken is ismertetésre kerültek.

A belső ellenőrzés az önkormányzat belső ellenőrzési kézikönyve előírásait követte, az abban rögzített iratminták alkalmazásra kerültek.

Az ellenőrzési jelentés megfelelt a belső ellenőrzési kézikönyv előírásainak, továbbá a nemzetközi standardoknak és a Ber-nek.

A belső ellenőr által tett javaslatok, ajánlások megvalósíthatóak voltak. A jelentésben érdemi ajánlások és javaslatok születtek, amelyek tekintetében a polgármester, a jegyző és az önkormányzat dolgozói részéről alaki és tartalmi kifogás nem merült fel.

Az egyes ellenőrzések bemutatása:

- a) A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda és Egységes Óvoda-bölcsőde iratkezelésének felülvizsgálata.

Az ellenőrzés:

- célja: az iratkezelés vizsgálata.
- tárgya: az iratok kezelésének, megőrzésének ellenőrzése.
- módszere: témaellenőrzés.
- terjedelme: 24 hónap
- időszak: 2017. január 01-től, 2018. december 31-ig.

- b) Az önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal 2018. évi beszámoló mérlegének felülvizsgálata.

Az ellenőrzés:

- célja: mérlegvalódiság megállapítása.
- tárgya: a főkönyvi könyvelés, az analitikus nyilvántartások és a mérleg adatainak összevetése.
- módszere: megbízhatósági ellenőrzés.
- terjedelme: 12 hónap
- időszak: 2018. január 01-től, 2018. december 31-ig.

Cserszegtomaj Nagyközség Önkormányzata 2019. évi belső ellenőrzési munkatervében foglaltak teljesültek.

2. *Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása*

A belső ellenőrzés során nem merült fel olyan tény, vagy adat, amely alapján az önkormányzat dolgozóival szemben fegyelmi felelősségre vonásra, anyagi kártérítésre, szabálysértési, vagy büntető eljárásra kellett volna sort keríteni.

II. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

Önértékelés alapján kerül bemutatásra és értékelésre a belső ellenőrzési tevékenység ellátásának minősége, az adott évben rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételek, valamint a belső ellenőrzési tevékenység ellátását elősegítő és akadályozó tényezők.

1. *A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága*

Az önkormányzat saját belső ellenőrzési rendszerét, személyi és tárgyi feltételeit már korábban kialakították, annak folyamatos működését biztosítja.

Az önkormányzat vállalkozói szerződés alapján a belső ellenőrzési tevékenységet külső szakértő (KAVAR BT 8788 Zalaszentlászló, Kossuth Lajos u. 62.) gazdasági társasággal végezteti.

A gazdasági társaság több függetlenített belső ellenőrrel is rendelkezik, a központi jogszabályokban előírt szakmai és képesítési követelményeknek teljeskörűen megfelel.

Az államháztartásért felelős miniszter engedélyezte belső ellenőrzési tevékenységét regisztrációs szám: 5113493 és 5113494.

Belső ellenőrök a kötelezően előírt (ÁBPE I.) vizsgával rendelkeznek, a kétévenkénti ÁBPE II. folyamatos továbbképzéseken vesznek részt és nemcsak elméleti, hanem több mint 20 éves gyakorlati tapasztalattal is rendelkeznek.

Belső ellenőrök a kezdetektől fogva tagjai a Belső Ellenőrök Magyarországi Fórumának (BEMAFOR), így az államháztartás belső kontrollrendszerének változásairól első kézből értesülnek.

2. *A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása*

A belső ellenőr munkáját közvetlenül a jegyző irányítása alatt látta el.

A belső ellenőr funkcionális függetlensége biztosított, a belső ellenőr az önkormányzat szervezeti hierarchiájába „beépült”.

A belső ellenőr és a gazdálkodással foglalkozók között folyamatos konzultációk történnek, amely során ismeret cserére is sor kerül, az önkormányzat „életében” a belső ellenőrzés folyamatosan jelen van.

3. *Összeférhetetlenségi esetek*

A belső ellenőr nem vesz részt az önkormányzat operatív működésével kapcsolatos feladatok ellátásában, mint pl.:

- az önkormányzat működésével kapcsolatos döntések meghozatalában
- bármely végrehajtási vagy irányítási tevékenységében;
- pénzügyi tranzakciók kezdeményezésében, jóváhagyásában; stb.

Összeférhetetlenség miatt 2019. évben belső ellenőrzés nem maradt el.

4. *A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása*

A belső ellenőr, a Ber-ben megfogalmazott jogosultságokkal kapcsolatos problémákkal, korlátozásokkal nem találkozott, így többek között:

- az ellenőrzött szervek valamennyi helyiségeibe beléphetett;
- az ellenőrzött szerveknél az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó, minden kért iratba betekinthezett;
- az ellenőrzött szervek vezetőjétől és bármely alkalmazottjától írásban vagy szóban információt kérhetett;

5. *A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők*

A tárgyi feltételek tekintetében a belső ellenőr saját gépkocsijával közlekedik, jelentéseit, saját számítógépével írja. Tárgyi feltételekre vonatkozó igényrel az önkormányzat felé nem lépett fel.

Az ellenőrzési rendszer kialakítása során akadályozó tényezőkkel nem szembesült, az ellenőrzött szervek dolgozói munkáját segítették.

Az információ áramlás biztosított volt, ugyanis az ellenőrzött szervek vezetőjétől és bármely alkalmazottjától írásban vagy szóban kért információra a megfelelő időben, a belső ellenőrzést segítő választ kapott.

6. *Az ellenőrzések nyilvántartása*

A belső ellenőrzési vezető az elvégzett belső ellenőrzésekről a Ber. szerinti nyilvántartást vezeti, valamint gondoskodik az ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről, illetve a dokumentumok és adatok szabályszerű, biztonságos tárolásáról, saját telephelyén.

7. *Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok*

A belső ellenőrzési rendszer 2012. évig Kistérségi Többcélú Társulás keretében történt, de 2013. évtől a belső ellenőrzési rendszer fejlesztési irányja módosult.

A kormány a költségvetési szervek belső ellenőrzési tevékenységét fontosnak tartja, de ehhez külön nevesített anyagi támogatást továbbra sem biztosít.

A belső ellenőrzés megszervezését, a működéséhez szükséges anyagi, tárgyi és személyi erőforrásokat az önkormányzatnak kell előteremtenie. Az Áht., valamint a Ber. a belső ellenőrzési tevékenységeket a jegyző felelősségi körébe utalja

Az önkormányzat anyagi lehetőségeinek figyelembe vételével került sor a 2019. éves belső ellenőrzési munkaterv kidolgozására.

Mindezek ismeretében úgy látjuk, hogy célszerű lenne visszaállítani – a 2006. és 2012. évek között jól bevált - a külön nevesített normatív finanszírozást.

III. A tanácsadó tevékenység bemutatása

A belső ellenőrzést végző gazdasági társasággal kötött szerződésben is rögzítésre került a tanácsadói tevékenység végrehajtásának kötelezettsége. A tanácsadói tevékenységet azonban külön írásbeli és szóbeli felkérés nélkül is gyakorlatilag kötetlen időben és témában biztosította a belső ellenőr.

A tanácsadói tevékenység egyrészt aktuális számviteli, gazdálkodási kérdésekre terjedt ki, másrészt az aktuális belső ellenőrzési tárgyhöz kapcsolódott. Ezzel került biztosításra a felmerült hibák, hiányosságok minél hatékonyabb realizálása. A tanácsadói tevékenység pontosan a kötetlensége okán külön dokumentálásra nem került.

C. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján

I. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

a) **A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda és Egységes Óvoda-bölcsőde iratkezelésének felülvizsgálata.**

Cserszegtomaj Nagyközség Önkormányzata 2019. évi belső ellenőrzési munkatervében előírtak és a 2019. február 26-án kelt megbízó levél és a belső ellenőrzési vezető által elkészített ellenőrzési program alapján került sor az óvoda iratkezelésének témaellenőrzésére.

A vizsgált időszak kétéves időszakot ölelt fel.
A helyszíni vizsgálatra az óvodánál került sor.

A helyszíni vizsgálat során az alábbi észrevételek, javaslatok születtek:

- i. Javasoljuk az óvodatitkár iratkezelési ismereteinek fejlesztését, legalább egy alapfokú iratkezelői tanfolyam elvégzésével.
 - ii. A küldemények hitelesített érkeztetését végre kell hajtani.
 - iii. A papíralapú ügyirat fizikai együttkezelésére előadói ívet kell használni.
 - iv. Javasoljuk bevezetni – a helyi szabályzatban is rögzített – főszámos-alszámos iktatási rendszert.
 - v. A bélyegnyilvántartás haladéktalanul fel kell fektetni.
 - vi. Rendszeres időközönként végre kell hajtani az iratok selejtezését, a központi előírások és a helyi szabályozásnak megfelelően.
- b) Az önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal 2018. évi beszámoló mérlegének felülvizsgálata.
A helyszíni vizsgálat során észrevételek, javaslatok nem születtek.

II. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

1. Kontrollkörnyezet:

Az önkormányzat valamennyi belső szabályzattal rendelkezik. A szabályzatokat jóváhagyták és hatályba helyezték.

A szabályzatok a pénzügyi-gazdasági munkához megfelelő alapot biztosítottak.

A szabályzatokat valamennyi érintett költségvetési szervre kiterjesztették, a szabályzatokat a jegyző hagyta jóvá.

A szabályzatokban meghatározták az egyes jogokat gyakorlók feladatait és hatásköreit is, továbbá a helyettesítés rendjére történő meghatalmazásokat is, továbbá egységes, áttekinthető szerkezetben szabályozták a jogkörök gyakorlására jogosultakat.

2. Kockázatkezelés:

A kockázatok legutolsó felmérésére 2013. januárban került sor. Ennek keretében az önkormányzatot érintő valamennyi területen felmérésre kerültek a kockázati tényezők. Az önkormányzat rendelkezik külön Integrált kockázatkezelési szabályzattal is, amelyben részletesen bemutatásra kerül:

- alapfogalmak
- a kockázatkezelés lépései
- monitoring
- integritás

3. Kontrolltevékenységek:

Az önkormányzat vezetőinek kötelessége és felelőssége az általuk irányított szervezeti egység működésének ellenőrzése és az előírástól eltérő gyakorlat megszüntetése, vagy a megszüntetést segítő javaslatok megtétele.

E feladat ellátásának eszköze a belső kontrollrendszer részét képező, a törvényi (Áht) és kormányrendeletben előírt (Ávr.) kötelezettség alapján kialakított vezetői ellenőrzés, amelynek helyben alkalmazott módszereit az adott folyamat jellegétől, tartalmától függően a vezetés iránymutatásait figyelembe véve a folyamatgazdák határozzák meg.

A vezetők által alkalmazott vezetői ellenőrzések különböző módszerei az automatikus kontrollokkal együtt biztosították, hogy egyetlen terület sem maradt felügyelet, ellenőrzés nélkül.

4. Információ és kommunikáció:

A helyszíni vizsgálat során az önkormányzat vezetésével, továbbá a dolgozókkal több esetben is interjú készült, illetve megbeszéléseket folytattunk.

A vezetők a belső ellenőrzés rendelkezésére álltak, valamennyi információt rendelkezésre bocsátottak.

Az alkalmazottak mind az adatszolgáltatás tekintetében, mind pedig a kérdések megválaszolásában együttműködők voltak, valamennyi kért adatot és információt a belső ellenőrzés rendelkezésére bocsátottak.

A jelentés tervezetét először az alkalmazottakkal ismertette meg a belső ellenőr. Ezen egyeztetés konstruktívnak bizonyult és a végleges ellenőrzési jelentés színvonalát növelte. Az ellenőrzési jelentés véglegesítése előtt a vezetők is lehetőséget biztosítottak a tapasztalatok megbeszélésére.

A fentiek alapján került rögzítésre a „belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása” fejezetében foglalt megállapítás.

5. Nyomon követési rendszer (Monitoring):

A feltárt hiányosságok, javaslatok végrehajtására intézkedési terv készült, az érintett felelősnek írásban kellett beszámolnia a jegyző részére a megtett intézkedésekről, amelyben feladatonként meghatározták a határidőket és a felelősöket.

A jegyző az intézkedési tervben foglaltakat elfogadta.

A belső ellenőrzés a fentiek következtében lezártnak tekinthető.

Az ellenőrzés tapasztalatai szerint a vizsgált területek alacsony kockázatúnak minősíthetők, ezért utóvizsgálat nem javasolt.

D. Az intézkedési tervek megvalósítása

A belső ellenőrzés által tett ajánlásokra, javaslatokra készített intézkedési tervek végrehajtásának és nyomon követésének tapasztalatai az alábbiak voltak.

a) A Cserszegtomaji Pipacs Óvoda és Egységes Óvoda-bölcsőde iratkezelésének felülvizsgálata.

A feltárt hiányosságokkal kapcsolatosan 2019. június 14-én intézkedési terv készült, az alábbi tartalommal:

1. Az óvodatitkár iratkezelési ismereteit fejlesztjük.

Határidő: 2020. december 31.

Felelős: Szalai Klára intézményvezető

2. A küldemények hitelesített érkezését végrehajtjuk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Bekéné Tanító Izabella

3. A papíralapú ügyirat fizikai együttkezelésére előadói ívet használunk.
Határidő: folyamatos
Felelős: Bekéné Tanító Izabella
4. Bevezetjük a főszámos-alszámos iktatási rendszert.
Határidő: 2020. január 1.
Felelős: Szalai Klára intézményvezető
5. A bélyegző nyilvántartást felfektetjük.
Határidő: 2020. január 1.
Felelős: Szalai Klára intézményvezető
6. Rendszeres időközönként végrehajtjuk az iratok selejtezését.
Határidő: 2020. december 31.
Felelős: Szalai Klára intézményvezető

A jegyző az intézkedési terveket 2019. június 21-én elfogadta, egyben az intézkedések végrehajtásának végső határidejét 2020. december 31-i dátummal határozta meg.

- b) Az önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal 2018. évi beszámoló mérlegének felülvizsgálata.
Tekintettel arra a tényre, hogy a helyszíni vizsgálat során a belső ellenőrzés hibát, hiányosságot nem tapasztalt, javaslatokat sem születtek, továbbá intézkedési terv készítése sem indokolt.

Ettől függetlenül a helyszíni ellenőrzés során felmerült kisebb szakmai kérdésekben a megbeszéltek szerint javasolt eljárni.

Zalaegerszeg, 2020. január 30.

Kiss Csaba
belső ellenőrzési vezető
függetlenített belső ellenőr